

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

Αθήνα 27-3-07

Αριθ. Πρωτ..... 2899/06 / Γνωμ. 4

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΤΗΛ. 2106411526
ΦΑΞ 2106411523

Π ρ ο ς

Την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων

Ενταύθα

Επί του ερωτήματός σας, «εάν σε περιφέρειες Πρωτοδικείων, όπου οι συνθέσεις των Ποινικών Δικαστηρίων καταρτίζονται με κλήρωση, μέλος της σύνθεσης του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου (Πρωτοδίκης ή Πάρεδρος) μπορεί να αναπληρωθεί, σε περίπτωση κωλύματός του, από Ειρηνοδίκη ή Πταισματοδίκη, με πράξη του οικείου Προέδρου Πρωτοδικών», η γνώμη μας είναι η εξής:

Με τις διατάξεις των παραγράφων 4, 5 και 7 του Τμήματος Β' του άρθρου 17 του «Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών», που κυρώθηκε με το Νόμο 1756/1988, όπως η παρ. 4 του Τμήματος Β' του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε στο σύνολό της με το

άρθρο 4 § 2 του Ν. 2172/1993, όπως τα δύο τελευταία εδάφια της ίδιας παραγράφου αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 2 § 1 του Ν. 3327/2005 και όπως η παρ.7 του Τμήματος Β' του ίδιου άρθρου αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 § 2 του Ν. 3327/2005, ορίζονται αντιστοίχως τα εξής: 1) **Άρθρο 17 Τμήμα Β' παρ.4:** «Με βάση τους άνω πίνακες ενεργείται η κλήρωση έως ότου συγκροτηθούν όλα τα δικαστήρια του μηνός. Αν εξαντληθούν οι κλήροι πριν συμπληρωθούν όλες οι συνθέσεις, τοποθετούνται πάλι στην κληρωτίδα. Δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι κατά τη διάρκεια του ίδιου δικαστικού έτους έχουν κληρωθεί κατ'επανάληψη, έχουν δικαίωμα να ζητήσουν με προσφυγή στο τριμελές συμβούλιο ή στον προϊστάμενο της εισαγγελίας την εξαίρεσή τους από την κλήρωση του επόμενου μήνα. Στην κληρωτίδα δεν τίθενται τα ονόματα των δικαστικών λειτουργών που έχουν συμπληρώσει την ανάλογη μηνιαία υπηρεσία. Στο δικαστήριο που ενεργεί την κλήρωση μετέχουν δύο γραμματείς, οι οποίοι τηρούν τα πρόχειρα πρακτικά χωριστά με χρήση χημικού χάρτη σε δύο όμοια πρωτότυπα ο καθένας, τα οποία υπογράφονται στην έδρα από τα μέλη της σύνθεσης. Το ένα από αυτά αναρτάται αμέσως στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου». 2) **Άρθρο 17 Τμήμα Β' παρ.5:** «Με την ίδια διαδικασία ορίζονται οι αναπληρωματικοί δικαστές και εισαγγελείς και οι συμπάρεδροι δικαστές και δεύτεροι εισαγγελείς». και γ) **Άρθρο 17 Τμήμα Β' παρ.7:** «α. Αντικατάσταση δικαστή που έχει κληρωθεί ως μέλος της σύνθεσης δικαστηρίου, καθώς και του εισαγγελέα δεν επιτρέπεται παρά μόνον από τον αναπληρωματικό δικαστή που

ορίζεται κατά τη διαδικασία των παραγράφων 4 και 5 για λόγους ασθενείας ή ανυπέρβλητης υπηρεσιακής ή προσωπικής ανάγκης του κληρωθέντος μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου. Ο λόγος της αναπλήρωσης αναγράφεται στα πρακτικά του δικαστηρίου. β. Όπου δεν διενεργείται κλήρωση, ο δικαστής ή ο εισαγγελέας που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία αν εμφανισθεί ανυπέρβλητη δυσχέρεια για την κατάρτιση της σύνθεσης του δικαστηρίου, με αιτιολογημένη πράξη του αντικαθιστά ή ορίζει τους δικαστές ή τον εισαγγελέα αντιστοίχως».

Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι σε όσα Πρωτοδικεία οι συνθέσεις των ποινικών δικαστηρίων καταρτίζονται με κλήρωση, προβλέπεται δηλαδή οργανικός αριθμός τουλάχιστον δεκαπέντε (15) δικαστών, αντικατάσταση δικαστή που έχει κληρωθεί ως μέλος της σύνθεσης δικαστηρίου γίνεται μόνο από αναπληρωματικό δικαστή που έχει ορισθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 4 και 5 του προαναφερόμενου άρθρου, για λόγους ασθενείας ή ανυπέρβλητης υπηρεσιακής ή προσωπικής ανάγκης του κληρωθέντος μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου, ενώ αποκλείεται πλέον η αντικατάστασή του από Ειρηνοδίκη ή Πταισματοδίκη της περιφέρειας του αντίστοιχου Πρωτοδικείου, οριζόμενο με πράξη του οικείου Προέδρου Πρωτοδικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 §§ 1 περ. Α' εδ. δ' και 2 του Ν. 1756/1988, όπως το εδάφιο δ' της παρ.1 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 § 2 του Ν. 1968/1991, οι οποίες εφαρμόζονται πλέον μόνο στα

Πρωτοδικεία, στα οποία οι συνθέσεις των ποινικών δικαστηρίων δεν καταρτίζονται με κλήρωση. Τούτο συνάγεται, άλλωστε, και από το περιεχόμενο της εισηγητικής εκθέσεως του Νόμου 3327/2005, που φέρει τον τίτλο «Μέτρα ενίσχυσης του εσωτερικού ελέγχου και της διαφάνειας στη Δικαιοσύνη», σύμφωνα με το οποίο: *«Με το άρθρο 2 τροποποιούνται και αντικαθίστανται διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης των Δικαστικών Λειτουργών, που αναφέρονται στον τρόπο κλήρωσης των συνθέσεων στα ποινικά δικαστήρια και στις αναπληρώσεις των δικαστών, ενώ, για πρώτη φορά, θεσπίζεται η κλήρωση των συνθέσεων που θα εκδικάζουν υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων, στα μεγάλα Πρωτοδικεία της χώρας. Έτσι για μεγαλύτερη ασφάλεια στην κλήρωση των συνθέσεων των ποινικών δικαστηρίων, λαμβάνεται πρόνοια να μετέχει στη σύνθεση των δικαστηρίων που διενεργεί την κλήρωση και δεύτερος γραμματέας, ενώ τα πρωτότυπα των πρόχειρων πρακτικών υπογράφονται στην έδρα από όλα τα μέλη της σύνθεσης. Με τον τρόπο αυτόν κατοχυρώνεται το αδιάβλητο της κλήρωσης και αποκλείεται οποιαδήποτε υπόνοια για μη ακριβή αποτύπωση στα πρακτικά των ονομάτων των δικαστών, κατά τη σειρά που αυτά εξάγονται από την κληρωτίδα. Ακόμη, διασφαλίζεται απόλυτα, ότι τη θέση του κωλυόμενου δικαστή θα καταλάβει μόνον εκείνος που έχει κληρωθεί προηγούμενα ως αναπληρωματικός, ώστε να αποτραπεί το φαινόμενο των παρατηρούμενων αντικαταστάσεων δικαστών πέραν από τους οριζόμενους με τη διαδικασία της κλήρωσης, και ορίζονται οι λόγοι της αναπλήρωσης. Με το*

θεσπιζόμενο για πρώτη φορά θεσμό της κλήρωσης των συνθέσεων στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αποκλείεται εφεξής ο ορισμός από τον δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, συγκεκριμένου δικαστή για να εκδικάσει ορισμένη υπόθεση» (βλ. το κείμενο της ως άνω Εισηγητικής Εκθέσεως στον ΚΝοΒ έτους 2005 σελ. 448). Επιπροσθέτως δε συνάγεται τούτο και από την αντιπαραβολή της προαναφερόμενης νέας διατάξεως της παραγράφου 7 του Τμήματος Β΄ του άρθρου 17 του «Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών» προς εκείνη της ίδιας ως άνω παραγράφου, όπως αυτή ίσχυε πριν από την αντικατάστασή της με το άρθρο 2 § 2 του Ν. 3327/2005, από την οποία προέκυπτε ότι επιτρεπόταν μέχρι τότε η αντικατάσταση, λόγω κωλύματος, δικαστή που είχε κληρωθεί ως μέλος της σύνθεσης ποινικού δικαστηρίου με Ειρηνοδίκη ή Πταισματοδίκη της περιφέρειας του αντίστοιχου Πρωτοδικείου, οριζόμενο με πράξη του οικείου Προέδρου Πρωτοδικών.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Παναγιώτης Θάνος